

Folkethingets Forhandlinger.

1085 Beh. af Forslag til Rigsdagsbeslutning. 1086

Berg: Det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 4de Valgkreds (Fenger) oplyste os om, hvad der ikke fremgaar af Motiverne til Lovforslaget, at Kommissionen ved at bestemme, hvor mange Bøgtdele Sølvmonnten skal indeholde, har taget Hensyn til, at 4 Kroner kunne komme til at svare i Værdi til $1\frac{1}{2}$ preussiske Daler, hvilket jo navnlig skulde være saaledes, for at lette Handelsforbindelsen i Sylland mod Syd. Jeg tvivler ikke om, at det forholder sig rigtigt, at Kommissionen har havt denne Hensigt, men jeg tror rigtignok ikke, at den ærede Kommission har naaet denne Hensigt. Det er jo en bekendt Sag, at hvis det nye System i Lydsland vinder Fremgang og kan gjenneføres, hvad man jo maa antage vil ske, er den nuværende tydske Skillemonnt, Sølvmonnten, bestemt til snarest muligt at afløses, hvilket er naturligt, da det er en meget vanffelig Beregning, der maa anstilles mellem Timarkstykke paa den ene Side og de forskjellige Sølvmonter, de tydske, sydtyske og preussiske paa den anden. Naar det saaledes sker, at disse 3 eller flere forskjellige Slags tydske Skillemonnt blive afløste af en samlet, ensartet Slags Skillemonnt i Lydsland, er det min Overbevisning, at det er muligt, jeg tager fejl —, at man ikke vil tage saa mange Bøgtdele Sølv til en Bøgtdel Guld, altsaa ikke gjøre Sølvmonnten saa værdifuld, som Kommissionen har forudsat, og den preussiske Sølvmonnt vil saaledes ikke komme til at staa i det Forhold til Daleren, som her er ansøgt. Selv om man ser bort fra den uheldige Beregning, vil selve Værdiforholdet ikke blive, som det er forudsat her. Der faldt en Antydning fra det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), som gik ud paa, at han antog, at det vilde have været heldigere, hvis der havde været sat en noget lavere Bøgtdel af Sølv. Jeg er tilbøjelig til at antage det Samme; men selv om det nu, saaledes som det foreligger for Drebløkket, kunde passe med den preussiske Thaler og Kronen, saa vil det vise sig, at ved mindre Skillemonnt vil det jevnligt komme til at staa saaledes, at Pfennigmonnten og Dremmonnten vilde i den daglige Handel komme til at gjælde for det samme, f. Ex. 50 Pfennigstykket og 50 Drestykket, naagter der er ingen ringe Forskjel. Jeg maa dog sige til, at disse mindre og underordnede Betragtninger ikke bør opfattes for andet end det, de ere, og navnlig ikke som nogen egentlig Opposition mod Forslaget.

Fenger: Jeg har heller ikke opfattet det ærede Medlems Bemærkninger saaledes, og jeg skal

29de Mode. Ordentlig Samling, 1872—73.

ikke forfølge dem videre uden for at klare et Punkt, der, som det forekommer mig, ikke har været det ærede Medlem klart. Det ærede Medlem lod til at gaa ud fra den Anskuelse, at Værdien af den nye Krone var afhængig af, hvor meget Sølv der var i den, og har gik ligeledes ud fra, at naar Lydsland indførte den nye Sølvmonnt, vilde man gjøre Indholdet af Sølvet lavere, end det nu er i den preussiske Thaler. Ja, dette lader sig med fuldkommen Sikkerhed forudsige. Men hvad det ærede Medlem ikke har taget i Betragtning, det er, at dette i og for sig er aldeles ligegyldigt, efter som disse Monnters Værdi ikke vil komme til at bero paa, hvor meget Sølv de indeholde. Som De ville se af § 1 i det Lovforslag, som er forelagt Dem om en Møntlov, staa der, at Guld for Fremtiden skal være Grundlaget for vort Møntsystem med Benyttelse af Sølv som Skillemonnt, men naar man har gjort Sølvmonnten til Skillemonnt, afhænger dens Værdi af, hvor stor en Del den er af Hovedmonnten, altsaa hvis vi have Monter, som kaldes Kroner, ville deres Værdi i Handel og Wandel ikke afhænge af det Sølv, de indeholde, men være en Tiendedel af Guldet; Sølvmonnten er kun, hvad man kan kalde et Repræsentativ. Dette maa vi nøie fastholde. Om man skal komme mere eller mindre Sølv i Skillemonnten, beror paa ganske andre Hensyn end de nævnte, og Møntværdien bestemmes altsaa aldeles ikke af Indholdet af Sølvet, men udelukkende af, hvad den repræsenterer, og af den Kraft, hvormed det kan gjøres gjældende, at den i Birteligheden gjælder for, hvad den repræsenterer.

Tahle: Da der endnu foreligger en ny Behandling, skal jeg ikke tillade mig nogle Bemærkninger, som jeg ellers vilde have fundet mig foranlediget til overfor visse Yttringer af den ærede Minister, Bemærkninger, som just ikke skulde være ganske imod ham, men som kun skulde have tjent til fra Repræsentationens Standpunkt at fremspore noget af det, der med Rette fremspores fra Regeringens Standpunkt. Overfor det ærede Medlem, som har havt saa megen Del i dette Foretagendes foreløbige Tilendbringelse (Fenger), vil jeg tillade mig, inden vi komme til 2den Behandling af Sagen, at gjøre en Bemærkning om Noget, om hvilket jeg ikke veed, at det har været berørt i Kommissionen. Det er et Tilfælde, som ligger omtrent 10 Aar tilbage i Tiden. Frankrig og Belgien havde dengang omtrent samme Mønt, og den ringe Forskjel førte til mange paa selve Stedet for forunderlige ansete Beglinger imellem disse